

Hronologija zla: Hoće li Mahir Rakovac biti posljednja žrtva novih elita?

Autor [Predrag Blagovčanin](#) 10.1.2016. u 12:24

Tragične smrti Denisa Mrnjavca, Haruna Mujkića, Mahira Rakovca bolni su podsjetnik na činjenicu da vladajuće strukture Bosne i Hercegovine na svim nivoima nisu sposobne, odnosno ne žele učiniti apsolutno ništa kako bi zaštitili elementarna prava vlastitih građana i njihove djece.

Problem međuvršnjačkog nasilja u Bosni i Hercegovini aktueliziran je 2008. godine nakon ubistva Denisa Mrnjavca. Od slučaja Denisa Mrnjavca do tragičnog samoubistva četrnaestogodišnjeg Mahira Rakovca i objavljivanja monstroznih detalja koji su doveli do ove tragedije prošlo je skoro osam godina a vladajuće strukture u ovom periodu nisu učinile nikakve korake kako bi preventivno djelovale na pojave međuvršnjačkog nasilja te adekvatno sankcionisale počinioce.

O neophodnosti promjene krivične politike i zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju najbolje pokazuje primjer Haruna Mujkića jedanaestogodišnjeg dječaka koji je 18.09.2014. godine ubijen u učionici O.Š. Musa Ćazim Ćatić u Zenici. Tužilaštvo ovog kantona uprkos nalazima obdukcije, ubistvo Haruna Mujkića proglasilo je nesretnim slučajem a njegov ubica, školski drug K.Č. sankcionisan je smanjenim vladanjem.

Neodgovornost vlasti

Dubravko Lovrenović očuh Mahira Rakovca smatra da vlasti Kantona Sarajevo konačno moraju pokrenuti procedure za izmjene i dopune zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju kao i promjenama krivičnog zakona.

„Ta procedura koja treba uključiti tim stručnjaka iz ministarstva obrazovanja, pravde i policije te predstavnike roditelja kao i predstavnike struke u najširem smislu. Takvo jedno tijelo može u relativno kratkom roku imajući u vidu zakone Velike Britanije i SAD-e donijeti prijedlog izmjene i dopuna tih zakona. Brzina kojom će kantonalna tijela u tom smislu reagirati nama će pokazati zapravo njihovu stvarnu angažiranost ili ne angažiranost i to ne kao ministara, savjetnika i sekretara nego prvenstveno kao ljudi i roditelja.“

Dubravko Lovrenović

Govoreći o odnosu nadležnih institucija prema rasvjetljavanju detalja vezanih za samoubistvo Mahira Rakovca, Dubravko Lovrenović ističe da su on i njegova supruga Alisa Mahmutović zadovoljni radom MUP-a Kantona Sarajevo na čelu sa Ismirom Juskom.

„Izuzevši proceduralnu grešku od kojih je najveća počinjena na dan uviđaja kada je policija Kantona Sarajevo mene i moju suprugu izvela bez ikakve pripreme da gledamo mrtvo tijelo našeg djeteta, supruga i ja smo jako zadovoljni radom MUP-a KS. Ovom prilikom ističem i aktuelnog ministra Ismira Jusku koji je zapravo i jedini političar na nekoj visokoj funkciji koji me je nazvao i koji je šta više obećao da će nas posjetiti u našem stanu na Dobrinji. Ja nemam riječi da mu se zahvalim kao vrhunskom profesionalcu i njegovoj ljudskosti koja nam u ovim momentima važnija od svih institucija i procedura. Naravno uzimajući u obzir da institucije i procedure u ovom slučaju zaista moraju raditi po urgentnim principima.“

Javnost Bosne i Hercegovine preko društvenih mreža i FB- stranice „Pravda za Mahira“ također od nadležnih struktura traže promjene zakona i donošenje „Mahirovog zakona“ po uzoru na „Aleksin zakon“ u Srbiji koji do danas nažalost nije usvojen.

Međutim, kantonalne strukture 20 dana nakon samoubistva Mahira Rakovca nisu pokrenule nikakve zakonske procedure kako se ovakve tragedije ne bi dešavale osim što je Kantonalni premijer Elvedin Konaković tek 07.01.2016. obavijestio javnost da će ukoliko se istragom ustanovi da su medijski navodi vezani za slučaj seksualnog zlostavljanja u Međunarodnoj osnovnoj školi Sarajevo tačni, ova škola biti zatvorena, mada kako je Konaković istakao trenutno ne postoji zakonski osnov da se to desi.

„Vlada KS će zatvarati ne samo ovu nego i sve druge škole ukoliko istraga pokaže da eventualno imaju ovakvu vrstu anomalija. Istovremeno smo iz Tužilaštva KS dobili sugestije da se u javnost ne iznose informacije koje bi eventualno mogle voditi u krivom pravcu istragu koju Tužilaštvo KS zajedno s MUP-om KS trenutno vrlo ozbiljno radi. Informacije od resornog ministra i komesara policije govore da su trenutno najbolji ljudi delegirani da se ova vrsta problema na najbolji mogući način riješi.“

Sa premijerom Kantona Sarajevo Elvedinom Konakovićem i ministrom za obrazovanje, nauku i mlade Elvirom Kazazovićem u više navrata pokušavali smo stupiti u kontakt međutim, na naša pitanja koje mjere predostrožnosti poduzima Ministarstvo kako bi se spriječilo međuvršnjačko

nasilje u školama te da li su inspekcije ministarstva kontrolirale rad profesora i nastavnika u privatnim školama prije smrti Mahira Rakovca nismo dobili odgovore.

Međunarodna osnovna škola

Uprava međunarodne osnovne škole čiji je rad bio u fokusu u proteklom periodu također je bila nedostupna za izjave, osim šturih saopštenja koja su izdali 04.01.2016. god.:

„Međunarodna osnovna škola Sarajevo izražava duboko žaljenje i dijeli bol roditelja Mahira Rakovca koji je tragično preminuo 14. decembra 2015. godine. Mahir je bio učenik naše škole osam godina, od čega šest godina u Tuzli i dvije godine u Sarajevu, zaključno sa junom 2015. godine i sjećamo ga se kao primjernog učenika. Tokom školovanja Uprava škole je imala redovnu i uobičajenu komunikaciju sa roditeljima. Tokom njegovog školovanja u Tuzli komuniciralo se sa oba roditelja, a tokom školovanja u Sarajevu samo sa majkom stradalog Mahira.“

Međunarodna osnovna škola

Uprava škole također napominje da se pored održavanja redovnih roditeljskih sastanaka, komunikacija škole generalno sa roditeljima, pa tako i u ovom slučaju, obavlja i u vidu posjeta roditeljskom domu.

“U konkretnom slučaju za vrijeme školovanja u Sarajevu upriličene su dvije takve posjete, tokom kojih, od strane majke nije prijavljen nikakav vid pritužbi, a naročito ne u vidu eventualnog zlostavljanja djeteta. Također, ističemo da niko od učesnika odgojno-obrazovnog procesa nije upozoren niti upoznat od učenika ili roditelja da je Mahir tokom trajanja školovanja imao problema koji se mogu dovesti u vezu sa njegovom tragičnom smrću. O svemu navedenom svjedoči i email prepiska škole i majke iz koje se jasno vidi da se prepiska isključivo odnosila na ocjene i uspjeh učenika”, dodaje se u saopštenju.

Ovo saopštenje prokomentarisao je Dubravko Lovrenović upozoravajući kako će zbog poluinformacija i laži ovo pismo biti predmetom sudskog procesa.

„To fantomsko saopštenje nama memorandum, nema protokola, nema datuma, nema pečata i nema potpisa. Puno je logičkih kontradikcija, puno je polu informacija i nažalost po autore puno je laži. To pismo bit će predmetom sudskog vještačenja i sudskog procesa“, ističe Lovrenović.

Novinar Aleksandar Brezar koji je pohađao tursko-bosanski koledž u proteklom periodu sa javnosti BiH podjelio je šokantne detalje o načinu rada u privatnim obrazovnim institucija iz Turske koje djeluju u našoj zemlji.

„Maltretiranje je počelo od početka, razlozi, koliko god idiotski izgledali, očiti, a motivisani isključivo interpretacijom mog ‘etničkog porijekla’. Prijećeno mi je nožem na času, zapljuvavani su mi lični predmeti, jednom sam udaren ljestvama za dupli krevet dok sam bio u neslavnom internatu te škole. Najindikativnije, ipak, bilo je igranje igre zvane ‘traženje ratnog zločinca’ – jedan vid žmire gdje sam ja bio gonjena životinja... A jednom su moji ‘drugari’ odlučili da me ‘osunete’, što ipak nije prešlo apsolutnu granicu ljudskog kao u Mahirovom slučaju.“

Aleksandar Brezar

Brezar u svom pismu javnosti ističe da je maltretiranje dolazilo i od profesora i nastavnika u ovoj obrazovnoj instituciji.

„Primjera radi, nastavnica bosanskog me je jednom prozvala da bi mi rekla kako je čitala istraživanje po kojem se ljudima koji jedu svinjetinu inteligencija postepeno smanjuje.“

Spriječimo nove tragedije

Apelom „spriječimo nove tragedije“ predstavnici akademske zajednice, novinari, javni radnici i nevladine organizacije pozvali su na sankcionisanje odgovornih, strožije kazne za počinitelje, i zaštitu žrtava vršnjačkog nasilja.

Dr. Nada Grahovac ombudsmen za djecu R. Srpske smatra da se pojava međuvršnjačkog nasilja kod djece ne prepoznaje na vrijeme i da reakcije koje uslijede najčešće se odnose na posljedice nasilnog ponašanja, a ne na uzroke koji su do toga doveli, tako da nažalost uzroci nasilnog ponašanja kod djece i poslije izrečene mjere ostaju problem.

Nada Grahovac

Bosni i Hercegovini nema ozbiljnog praćenja problema vršnjačkog nasilja, nema čak ni zvanične statistike o tome, nema kontinuiranog praćenja uticaja postojećih zakonskih rješenja, mjera i politika na djecu i ocjene stvarnih efekata njihove primjene, u Federaciji nije potpisan protokol koji obavezuje na postupanje nadležnih u skladu sa definisanim pravilima i procedurama postupanja u svim slučajevim prijave ili saznanja o nasilju nad djecom i među djecom.

Institucija ombudsmen za djecu R. Srpske godinama ukazuje na neophodnost izmjena Krivičnog zakona i sistemskog rješavanja problema međuvršnjačkog nasilja.

„Pored izmjena zakona i prije toga, sistemski se stvari moraju mijenjati na način da je škola i vaspitna i obrazovna ustanova, da ne postoji nijedan razlog kojim se može pravdati izostanak reakcije u svakom slučaju prijave ili saznanja da je dijete izloženo bilo kojem obliku nasilnog ponašanja, da je za rješavanje problema vršnjačkog nasilja od ključnog značaja saradnja škole i roditelja, da se moraju jačati mehanizmi nadzora u postupanju škola i njihova odgovornost, jasno definisati pravila ponašanja u školi koja pod istim uslovima važe za sve, uloga savjeta roditelja i

posebno savjeta učenika. Pored toga, mora se definisati i odgovornost onih koji su propustili dužni nadzor i brigu u odrastanju djeteta, a to je zanemarivanje djeteta ne samo u porodici već i od institucija.“ ističe dr. Nada Grahovac.

Belma Žiga

Belma Žiga kognitivno-bihevioralni psihoterapeut i dugogodišnja radnica Fondacije “Kрила Nade“ smatra da postojeći mehanizmi kao što su protokol o postupanju u slučaju nasilja u školama, koji tek sada zaživljava, nije dovoljan kako bi se preventivno djelovala u kontekstu rješavanja problema međuvršnjačkog nasilja.

„Treba nam saradnja škole, policije, centara za socijalni rad i naravno roditelja. Društvo treba osigurati da se na sve nas odnose ista pravila, a sigurnost i dječja prava da budu prioriteta. To su pravi prioriteta. Naše društvo nije u stanju obezbijediti sigurnost. Ni djeca nisu naročita prioritet. Kao da je taj državni aparat, administrativni monstrum sam sebi dovoljan. Mi ostali živimo na marginama u svojim malim svjetovima. I trpimo. U Kantonu Sarajevo, u nekih šezdesetak osnovnih škola je zaposleno šest psihologa. I to nakon tragične smrti Denisa Mrnjavca. Digla se velika buka, pokrenute su akcije i zaposleni su psiholozi koji su radili u tri ili čak četiri osnovne škole! Koliko ozbiljnog posla ta osoba može da obavi? Postojeći kadar, pedagozi ili pedagozi-psiholozi su zatrpani administrativnim poslovima a treba da pruže podršku za 500 ili 800 učenika i njihovih roditelja!“, smatra Belma Žiga.

Hoće li tragična smrt Mahira Rakovca predstavljati prekretnicu u odnosu vladajućih struktura prema problemu međuvršnjačkog nasilja još uvijek je nepoznato? Međutim uzevši u obzir način na koji su reagovali u slučaju Denisa Mrnjavca ili Haruna Mujkića možemo biti neopravdano optimistični kada bi rekli da je četrnaestogodišnji Mahir Rakovac posljednja žrtva u borbi protiv međuvršnjačkog nasilja.